

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра банківської справи

РЕФЕРАТ

кваліфікаційної роботи

на здобуття освітнього ступеня бакалавра

зі спеціальності 072 “Фінанси, банківська справа та страхування”

за освітньою програмою Міжнародний банківський бізнес

на тему: **«ІНВЕСТИЦІЙНИЙ БАНКІНГ: ЗМІСТ ТА ПЕРСПЕКТИВИ
РОЗВИТКУ В УКРАЇНІ»**

Виконавець:

Студентка факультету ФБС

Батенєва Катерина Олегівна _____

Науковий керівник:

д.е.н., доцент

Жердецька Лілія Вікторівна _____

ОДЕСА – 2023

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми дослідження: Актуальність обраної теми полягає у всебічному розгляді засад діяльності інвестиційних банків, визначенні практичних засобів оцінювання ефективності їх діяльності з огляду на обґрунтовані перспективи розвитку інвестиційного банкінгу. До того ж, актуальність дослідження полягає у аналізі інвестиційного банкінгу України з огляду на сучасні тенденції та зміни та наданні рекомендацій поліпшення інвестиційного клімату для банківської сфери.

Мета роботи полягає у розробці практичних рекомендацій щодо оцінювання ефективності інвестиційної діяльності банків та в обґрунтуванні перспектив розвитку інвестиційного банкінгу.

Об'єкт дослідження: Об'єктом дослідження є інвестиційна діяльність банків на фінансовому ринку.

Предмет дослідження: Предметом дослідження є науково-методичні, практичні аспекти та фінансові результати інвестиційного банкінгу.

Основні завдання наукової роботи: Для досягнення результатів дослідження були поставлені наступні завдання: 1) визначення економічного змісту інвестиційного банкінгу; 2) характеристика організаційних основ інвестиційного банкінгу; 3) аналіз регулювання здійснення банками інвестиційної діяльності; 4) аналіз моделей розвитку фінансових ринків; 5) ідентифікація бізнес-моделей банків України та визначення місця інвестиційної діяльності в їх формуванні; 6) оцінка впливу інвестиційної активності на фінансові результати банків України; 7) обґрунтування тенденцій та перспектив розвитку інвестиційного банкінгу.

Методи дослідження. У процесі дослідження застосовувалися такі методи дослідження: структурно-логічний аналіз; різноманітні прийоми статистичних методів, зокрема порівняння; методи аналізу та синтезу, індукції та дедукції; кластерний аналіз (при ідентифікації бізнес-моделей банків та оцінювання ефективності інвестиційної діяльності).

Інформаційна база роботи. Статистичну і фактологічну основу дослідження складають закони України, розробки Міністерства Фінансів України, нормативні документи Національного банку України.

Загальна характеристика наукової роботи: Робота складається зі змісту, вступу, 3 розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. Дослідження викладене на 63 сторінках основного матеріалу (не беручи до уваги список використаних джерел та додатки) і налічує 20 рисунків, 4 таблиці та 60 джерел.

Результати дослідження: Результати дослідження є ефективним засобом оцінювання діяльності інвестиційних банків, структури банківської системи країни та перспектив розвитку інвестиційного банкінгу. Отримані результати можуть бути корисними у аналізі майбутнього банківської системи України з огляду на представлене дослідження тенденцій у структурі бізнес-моделей банків України. Дані дослідження також можуть бути корисними фінансовим аналітикам у прогнозуванні майбутнього інвестиційного банкінгу, беручи до уваги виділені у роботі перспективи та фактори, що впливають на інвестиційні банки.

Ключові слова: інвестиційний банкінг, бізнес-моделі, тенденції інвестиційного банкінгу, фактори, що впливають на інвестиційні банки, банкоцентрична модель, ринкова модель, інвестиційна бізнес-модель.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі «**ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ІНВЕСТИЦІЙНОГО БАНКІНГУ**» розглядаються теоретичні засади формування та існування інвестиційних банків. Визначено економічний зміст поняття «інвестиційний банкінг» та описано його організаційні основи. Охарактеризовано законодавче регулювання здійснення банками України інвестиційної діяльності.

У другому розділі «**ОЦІНЮВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОГО БАНКІНГУ**» наведено гіпотезу щодо формування моделі організації фінансового ринку як основи розвитку інвестиційного банкінгу. Проведено аналіз бізнес-моделей та

інвестиційної діяльності банків України. Визначено вплив інвестиційної активності на фінансові результати діяльності банків та виокремлено найефективнішу бізнес-модель організації напряму діяльності банку.

У третьому розділі «**ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ІНВЕСТИЦІЙНОГО БАНКІНГУ В УКРАЇНІ**» оцінено тенденції розвитку та майбутнє інвестиційного банкінгу. Обґрунтовано перешкоди та перспективи розвитку інвестиційного банкінгу в Україні. Надані рекомендації щодо подальшої діяльності інвестиційних банків України з огляду на воєнний та післявоєнний стан.

ВИСНОВКИ

1. Інвестиційний банкінг є однією з ключових галузей банкінгу, яка займається наданням інвестиційних послуг клієнтам, таким як корпорації, фонди, інвестори та інші фінансові установи. Інвестиційний банкінг може включати в себе різні види послуг, такі як залучення капіталу, здійснення розміщення цінних паперів, фінансування ф'ючерсів та опціонів, фінансове консультування, інвестиційний менеджмент та інше. Основні твердження стосовно інвестиційно-банківської діяльності такі:

- інвестиційна банківська діяльність займається переважно залученням грошей для компаній, урядів та інших організацій;
- інвестиційна банківська діяльність включає андеррайтинг нових боргових і акційних цінних паперів для всіх типів корпорацій;
- інвестиційні банки також сприяють злиттям і поглинанням, реорганізаціям і брокерським угодам для установ і приватних інвесторів;
- інвестиційні банкіри працюють з корпораціями, урядами та іншими групами. Вони планують і керують фінансовими аспектами великих проектів.

2. Формування моделі організації фінансового ринку є ключовим елементом розвитку інвестиційного банкінгу. Ця модель повинна враховувати різноманітні аспекти, такі як регулювання, інфраструктура, взаємодія між різними секторами ринку, а також технологічний розвиток. У країнах з банкоцентричною

моделлю організації фінансового ринку значна частка кредитування приватного сектору банками і переважно скрізь цей показник зростає; також країни з небанківською (ринковою) моделлю показують досить високий показник капіталізації вітчизняних компаній та незначний показник кредитування банками. Основною причиною ж є спрямування як на інвестиційний попит, збільшення кількості та капіталізації вітчизняних компаній на біржі, так і встановлення визначальної ролі банків на фінансових ринках.

3. Даний аналіз може свідчити про те, що банкоцентрична модель, особливо для України, є визначальною, оскільки на даному етапі розвитку вітчизняної економіки саме такий тип надасть можливість подальшого розвитку, адже державне регулювання допоможе закріпити роль банків в економіці та підвищити довіру до них у суспільстві, проте про входження впливових корпорацій на ринок України говорити досить важко, основною ж причиною чого на даний момент є повномасштабна війна, розпочата країною агресором росією проти України, до того ж, дана модель має велику кількість бар'єрів.

4. Визначення та аналіз бізнес-моделей банків також є важливою складовою аналізу інвестиційного банкінгу. Визначено, що в Україні, з огляду на специфічну інвестиційну діяльність найбільш прибутковими та ефективним є інвестиційні банки, а саме банки з інвестиційною з корпоративним та роздрібним фондуванням бізнес-моделі. За 2022 рік багато банків почали залучати кошти від корпоративних клієнтів, адже вони не так схильні до відтоку, на відміну від коштів фізичних осіб. У цілому, інвестиційна активність банків має значний вплив на їх фінансові результати, оскільки прибуток, отриманий від інвестицій, складає значну частину від загального доходу банку.

5. Проаналізувавши кредитно-інвестиційний портфель банків України, можемо стверджувати, що за останні 10 років частка інвестиційного портфелю в вищезазначеному значно виросла, також змінилася і структура інвестиційного портфелю. Наразі частка ОВДП у чистих активах знаходиться на досить високому рівні, що робить портфель більш консервативним, проте вклад в ОВДП – це прибуткова діяльність для банків.

6. Інвестиційна активність є важливою складовою діяльності банків і має значний вплив на їх фінансові результати. Важливо дотримуватися строгих правил та нормативів щодо розміру та якості портфелю інвестиційних активів, щоб зберігати баланс між рівнем доходів та ризиками. Визначили, що основне джерело прибутку банків України – чистий процентний дохід, переважно від ОВДП та інших акцій, найбільш ефективними та дохідними є банки з інвестиційною бізнес-моделлю. Також був помічений зв'язок між часткою інвестиційного портфелю в чистих активах між рентабельністю капіталу та інвестицій.

7. Інвестиційна банківська індустрія переживає період інтенсивних змін, спричинених конкуренцією з боку нових продуктів і послуг. Клієнти також стикаються з проблемами, пов'язаними з витратами, правилами та зміною уподобань кінцевих клієнтів. ІТ повинні сприймати зміни та підтримувати бізнес-інновації. Майбутнє, ймовірно, вимагатиме, щоб інвестиційні банки відмовилися від непрофільних активів і перепланували надання своїх послуг навколо моделі підключеного потоку — переміщення потужностей і процесів між різними географічними регіонами та партнерами екосистем — і оптимізації використання фінансових технологій, даних і аналітики для створення розуміння диференційованих даних і доданої вартості. Інвестиційний банк стає організацією, орієнтованою на дані, зосередженою на шляху клієнта, переміщуючи функціональні можливості бек-офісу в ринкові послуги або фінансові технології (fintech). Значний набір даних дозволить банку моделювати поведінку клієнтів і використовувати штучний інтелект, машинне навчання та обробку природної мови для прогнозування торгової діяльності клієнтів і схильності до ризику. Виокремлено основні тенденції інвестиційного банкінгу та визначено фактори фінансового ринку, які безпосередньо впливають на діяльність та розвиток інвестиційних банків.

8. Існують певні перешкоди, які заважають розвитку інвестиційного банкінгу в Україні. Першою і на даний момент основною перешкодою є повномасштабне вторгнення росії до України, що ставить на паузу розвиток економіки загалом та унеможливорює залучення інвестицій на даному етапі. Через

розпочату росією війну, ми втратили на сьогоднішній день можливість подальшого розвитку інвестиційного банкінгу, так як економіка направлена на забезпечення потреб наших Збройних Сил, в результаті чого одну з найбільших частин в інвестиційному портфелі банків України займають військові облігації. По-друге, дуже важливою перешкодою є низький рівень розвиненості ринку капіталу. Україні необхідно продовжувати розвиток фінансової інфраструктури, зокрема ринку капіталу, фондової біржі та інших фінансових інструментів. По-третє, існує недостатній рівень правової та регуляторної бази. Одна з головних проблем полягає у складному та неоднозначному законодавстві, яке стосується фінансового сектору. Четверта перешкода полягає у відсутності стабільної макроекономічної ситуації та нестабільності економічного клімату, а коливання валютного курсу можуть створювати ризики для інвестиційного банкінгу. Проте, до початку повномасштабного вторгнення росії до України, перспективи розвитку інвестиційного банкінгу були багатообіцяючими, оскільки країна має значний потенціал для залучення інвестицій та розвитку фінансового сектору.

9. Майбутнє обіцяє появу нових технологій, що робить критично важливим для інвестиційних банків встановити структурований підхід до управління інноваціями вже зараз, який враховує зовнішні тенденції, а також внутрішні процеси, щоб досягти успіху в нових середовищах.